

EFSAn riippumattomuutta koskevat toimintaperiaatteet

TIEDOTE

Hakemisto

- 1 Taustatietoa
- 2 Mitä eturistiriidalla tarkoitetaan?
- 3 EFSAn riippumattomuutta koskevan lähestymistavan peruseriaatteet
- 4 EFSAn riippumattomuutta koskevien toimintaperiaatteiden pääpiirteet

1 Taustatietoa

EFSAn johtokunta hyväksyi kesäkuussa 2024 **uudet riippumattomuutta koskevat toimintaperiaatteet**, jolla vahvistetaan entisestään tapaa, jolla elintarviketurvallisuusviranomaisen hallinnoi tieteellisten asiantuntijoidensa ja kaikkien niiden ammattilaisten sidonnaisuuksia, joiden kanssa se työskentelee.

Uudet toimintaperiaatteet perustuvat EFSAn kokemuksiin sidonnaisuuksien hallinnoinnista viimeisten 20 vuoden aikana. Niiden tarkoituksena on tasapainoisesti **houkuttaa parhaita asiantuntijoita** työskentelemään EFSAn kanssa ja samalla **suojella EFSAA sopimattomalta vaikuttamiselta**.

2 Mitä eturistiriidalla tarkoitetaan?

”Kaikki tilanteet, joissa henkilöllä on etunäkökohtia, jotka voivat vaarantaa tai joiden voidaan kohtuudella olettaa vaarantavan hänen kykynsä toimia riippumattomasti ja yleisen edun mukaisesti EFSAssa tehtävän työn aiheeseen liittyen.”

3 EFSAn riippumattomuutta koskevan lähestymistavan peruseriaatteet

- Ennen yhteistyötä EFSAn kanssa **kaikkien asiantuntijoiden on toimitettava sidonnaisuuksia koskeva ilmoitus**, joka kattaa viisi edellistä vuotta.
- Asiantuntijoiden on **päivitettävä sidonnaisuuksia koskeva ilmoituksensa** vähintään kerran vuodessa ja aina, kun ilmenee uusia sidonnaisuuksia tai kun ilmoitettu sidonnaisuus muuttuu.
- EFSA seuloa sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset tunnistaakseen mahdolliset eturistiriidat, jotka liittyvät asiantuntijan **ammattilliseen toimintaan ja taloudellisiin etuihin**.
- EFSA tarkastaa otoksen asiantuntijoiden sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia **niiden vaatimustenmukaisuuden ja todenmukaisuuden osalta joka vuosi**.
- Kaikki sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset julkaistaan **EFSAn verkkosivustolla**.
- Euroopan tilintarkastustuomioistuin ja Euroopan komission sisäisen tarkastuksen osasto suorittavat **ulkoisia arviointeja tai tarkastuksia**.

4 EFSA:n riippumattomuutta koskevien toimintaperiaatteiden pääpiirteet

- Asiantuntijat, jotka ovat **elintarvike- tai rehuteollisuuden tai -kansalaisjärjestöjen palveluksessa** tai joilla on taloudellisia sijoituksia, jotka liittyvät yrityksiin, joihin EFSA:n tuotokset vaikuttavat, eivät saa työskennellä EFSA:n kanssa.
- Monien muiden ammatillisten sidonnaisuuksien osalta sovelletaan kahden vuoden **karenssiaikoj**a, jos nämä sidonnaisuudet ovat päällekkäisiä sen tyyppisen työn kanssa, jota asiantuntija tekee EFSA:n hyväksi.
- Asiantuntijoita vaaditaan ilmoittamaan **sidonnaisuuksiensa taloudellinen vaikutus** vuotuisiin ansioihinsa.
- Yksityiseltä sektorilta saatava **tutkimusrahoitus**, josta asiantuntijat hyötyvät, ei saisi ylittää 25 prosenttia heidän tutkimusbudjetistaan, jos se liittyy EFSA:n toimintaan.
- Vaaditaan, että **jäsenvaltioiden nimeämien kumppaniorganisaatioiden** (36 artiklan mukaiset organisaatiot*) henkilöihin sovelletaan samoja avoimuus- ja riippumattomuusvaatimuksia kuin EFSA:n tieteellisten työryhmien jäseniin, kun toiminta on samanlaista.
- EFSA:n toiminnanjohtaja tarkistaa **johtokunnan jäsenten sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset** ja voi tarvittaessa ryhtyä ennalta ehkäiseviin toimiin.
- Toimenpiteitä **riippumattomuussääntöjen rikkomisesta**, jopa erottaminen EFSA:n tieteellisistä ryhmistä ja kielto työskennellä tulevaisuudessa EFSA:n kanssa.
- **IT-työkalujen** laaja käyttö sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten käsittelyn helpottamiseksi.

* <https://www.efsa.europa.eu/fi/partnersnetworks/scorg>

Via Carlo Magno 1A
43126 Parma
Italia

Puh.: + 39 0521 036 111
Faksi.: + 39 0521 036 110
www.efsa.europa.eu

doi: 10.2805/310892
978-92-9499-706-7
TM-05-24-541-FI-N

 efsa
EUROPEAN FOOD SAFETY AUTHORITY